

To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
From: [redacted] <[redacted]>
Sent: Thur 9/17/2020 1:03:27 PM
Subject: FW: Onderzoek TNO naar ventilatie
Received: Thur 9/17/2020 1:03:28 PM
[Reactie RIVM op TNO-rapporten.pdf](#)

Hallo [redacted] en [redacted],

Is dit stuk (de reactie van het RIVM op TNO-rapporten) al ergens gepubliceerd? Ik heb het document zelf doorgenomen, maar vind het lastig om direct te kunnen zeggen dat het naar de wob-verzoeker kan. Als dit document inderdaad reeds gepubliceerd is, dan zou het m.i. wel naar de wob-verzoeker kunnen (omdat iedereen erbij kan). Als een studie/onderzoek is afgerond, dan zou het volgens mij ook openbaar kunnen worden gemaakt. Daarnaast staan er ook geen gevoelige gegevens in zoals bijvoorbeeld namen die eerst nog moeten worden weggelakt. Ik weet alleen niet of er binnen het RIVM regels zijn m.b.t. het openbaar maken van dit soort documenten. OMT-agenda's mogen bijvoorbeeld wel gestuurd worden naar de wob-verzoeker en OMT-notulen niet. Wellicht dat [redacted] hier meer over weet?

Groet,
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Verzonden: donderdag 17 september 2020 09:16
Aan: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Onderwerp: FW: Onderzoek TNO naar ventilatie
Urgentie: Hoog

Hoi [redacted] en [redacted]

Graag jullie advies t.a.v. onderstaande casus.
Als ik het goed begrijp dien je dit stuk sowieso openbaar te maken bij een WOB-verzoek gericht aan het RIVM, toch?

Hartelijke groet,

[redacted]

From: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Sent: donderdag 17 september 2020 08:32
To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: FW: Onderzoek TNO naar ventilatie

Beste [redacted] en [redacted],

Graag jullie reactie op onderstaande. Kan onze reactie openbaar worden gemaakt?
Voor de volledigheid heb ik onze reactie bijgevoegd.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
Verzonden: woensdag 16 september 2020 19:23
Aan: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>; [redacted] <[redacted]@minvws.nl>
Onderwerp: RE: Onderzoek TNO naar ventilatie

Beste 5.1.2e

Naar aanleiding van ons kort telefonische contact vandaag wil ik bij deze het volgend verzoek neerleggen bij het RIVM. Graag willen wij vernemen of jullie akkoord zijn om in een brief aan de Tweede Kamer waarin de drie TNO onderzoeken openbaar worden gemaakt een zin op te nemen dat de onderzoeken naar het RIVM zijn gestuurd. We willen jullie reactie niet naar de Tweede Kamer sturen, maar verwachten wel vragen hierover. Daarom is ons tweede vraag of jullie akkoord zijn om jullie duiding openbaar te maken als daarom wordt verzocht.

Aangezien de rapporten volgende week naar de TK worden gestuurd, zou ik het erg op prijs stellen als ik deze week een reactie kan ontvangen.

Hartelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Publieke gezondheid
Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag

T 5.1.2e
5.1.2e@minvws.nl

Van: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Verzonden: woensdag 26 augustus 2020 11:01

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e@minocw.nl>; 5.1.2e, 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

Onderwerp: RE: Onderzoek TNO naar ventilatie

Beste 5.1.2e

In de bijlage onze duiding in hoeverre de 3 TNO-rapporten over aerosolen en rol ventilatie op horecagelegenheden met kuchschermen invloed heeft op de bestaande adviezen / beleid.
Excuus voor de vertraagde reactie.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e infectiepreventie

5.1.2e MSc

Prevention of Infectious Diseases Advisor
National Centre for Hygiene and Safety (LCHV)
National Coordination Centre for Communicable Disease Control (LCI)
National Institute for Public Health and the Environment (RIVM)
Postbus 1, 3720 BA Bilthoven, The Netherlands

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e In office: 5.1.2e
5.1.2e@rivm.nl | 5.1.2e@rivm.nl | www.lchv.nl

Van: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

Verzonden: maandag 17 augustus 2020 18:14

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e@minocw.nl>; 5.1.2e, 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

Onderwerp: FW: Onderzoek TNO naar ventilatie

Urgentie: Hoog

Hallo 5.1.2e en 5.1.2e

Zie onderstaande mail van OCW en de bijgevoegde bestanden.
Kunnen jullie antwoord geven op de vragen van het RIVM (welke weging geven jullie hieraan en hebben jullie bezwaar tegen een regulier overleg).

Groeten, 5.1.2e

Van: 5.1 5.1.2e <5.1.2e@minocw.nl>

Verzonden: maandag 17 augustus 2020 18:07

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e@minocw.nl>

Onderwerp: Onderzoek TNO naar ventilatie

Hoi 5.1.2e en 5.1.2e

Hierbij de conceptrapporten die we net binnenkregen. Graag vertrouwelijk behandelen, omdat er nog geen zicht is op de wijze van publicatie. EZK is overigens opdrachtgever.

Ik weet zelf eigenlijk vrij weinig van ventilatie, maar als ik het ontzettend kort door de bocht huiselijk probeer samen te vatten:

- Buiten is de kans op aerogene besmetting lager dan binnen vanwege de verdunning door de luchtstroom buiten.
- Binnen helpt het als je spatschermen gebruikt, dan zou je misschien zelfs dicht bij elkaar kunnen zitten dan 1,5 m.
- Grotere deeltjes komen verder dan kleinere deeltjes. Zonder luchtstroming kunnen zaken als praten, kuchen en niezen verder komen dan 1,5 m. Let op: dit is gebaseerd op allerlei rijp en groen onderzoek (literatuurstudie).

Voor ons is het vooral belangrijk om te weten hoe jullie/RIVM dit wegen. Is dit een bevestiging van bestaande adviezen/bestaand beleid of geeft dit aanleiding tot andere weging?

Daarnaast nog even een ander punt dat ik 5.1.2e aan de telefoon al meegaf. Vanuit OCW en de sectorraden (PO-Raad en VO-raad) is er de behoefte om de komende periode (direct) wekelijks (evt. straks tweewekelijks) overleg te hebben met het RIVM en evt. ook VWS ten aanzien van de vraagstukken die er leven nu met de opening van het onderwijs, en dan met name ventilatie. Er komen veel vragen binnen en het lijkt ons de kortste klap met het minste gedoe voor iedereen als we dat rechtstreeks doen in een georganiseerd verband. Hoe kunnen we dit het beste vormgeven?

Groeten 5.1.2e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*